

VĮ PRIENŲ MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SANTRAUKA

Vidinės miškotvarkos projektas - tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei ir skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

Vidinis miškotvarkos projektas parengtas VĮ Prienų miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams. Pagal jį bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami miškai iki 2023 m. gruodžio 31 d. Projektavimas atliktas naudojant 2013 m. valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos duomenis.

Miškų inventorizacijos darbai atlikti vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinti Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“ (2010, Nr. 45-2182), sklypiniu metodu, naudojant aerofotografavimo medžiagą - 2013 m. spektrozonines aerofotonuotraukas ir jų pagrindu sudarytus ortofotografinius žemėlapius. Lauko darbų metu natūroje nustatyta:

- medynų taksaciniai rodikliai (rūšinė sudėtis, amžius, aukštis, skalsumas, tūris ir kt.);
- augaviečių tipai (dirvožemio sąlygos);
- pomiškio ir trako įvairovė;
- miškų sanitarinė būklė.

Taksacija vykdyta sklypais. Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplynų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir numatytos ūkinės priemonės kitam vykmečiui. Taip pat patikslintos saugotinių augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai įrenginiai.

Svarbiausi VĮ Prienų miškų urėdijos ūkio tikslai yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, visuomenės informavimas apie VĮ Prienų miškų urėdijos miškus, jų būklę ir tvarkymą, miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas, racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas, miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas, biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas bei miškų sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos gerinimas, ūkininkavimo saugomų teritorijų miškuose reglamentavimas pagal šių teritorijų tikslus bei uždavinius, visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas regiono ir šalies lygiu.

Siekiant šių tikslų įgyvendinimo miškotvarkos darbų ir projekto rengimo metu sprendžiami tokie pagrindiniai uždaviniai ir naudojamos tokios priemonės:

miškų išteklių inventorizavimas miškų urėdijos teritorijoje sklypiniu metodu, kiekybinių bei kokybinių miškų našumo, ūkinės bei gamtinės būklės rodiklių nustatymas;

ir saugomų teritorijų ir gamtos bei kultūros vertybių inventorizavimas miškų urėdijos teritorijoje priemonių jų apsaugai numatymas;

miškų ūkio veiklos per praėjusį vykmetį analizė bei įvertinimas;

miškotvarkos projekto, pagal kurį organizuojamas miškų ūkis ir atliekami visi miškų naudojimo, atkūrimo bei miško žemių tvarkymo darbai artimiausią dešimtmetį, parengimas.

VĮ Prienų miškų urėdijos teritorijoje inventorizuotas bendras visų nuosavybės ir valdymo formų miškų plotas yra 32,7 tūkst. ha, iš kurių 31,8 tūkst. ha sudaro miško žemė, teritorijos miškingumas 30,3 %. VĮ Prienų miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas bendras inventorizuotas plotas yra 20121,5 ha ir tai sudaro 61,6 % bendro visų nuosavybės ir valdymo formų inventorizuoto ploto, iš jo valstybinės reikšmės miškai sudaro 20080,7 ha ir kiti VĮ Prienų miškų urėdijos plotai -40,8 ha (užstatytos teritorijos, keliai, tvenkiniai ir kt.). VĮ Prienų miškų urėdijos valdomas miško žemės plotas yra 19888,9 ha.

VĮ Prienų miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams parengtas vidinės miškotvarkos projektas pagal 2013 m. rugpjūčio 30 d. VĮ Prienų miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartį Nr. 23/2013 su VĮ Prienų miškų urėdija, o kitų nuosavybės formų miškams pateikti tik suvestiniai inventorizacijos duomenys. Parengtoje kartografinėje medžiagoje yra duomenys apie visų nuosavybės formų miškus.

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ RODIKLIAI

Visas VĮ Prienų miškų urėdijos valdomų valstybinės reikšmės miškų plotas (20080,7 ha) priskirtas septynioms girininkijoms: Birštono, Išlaužo, Meškapielio, Naujosios Ūtos, Prienų, Šilavoto ir Verknės, kuriose plotas svyruoja nuo 2,2 tūkst. ha (Išlaužo girininkija) iki 3,8 tūkst. ha (Naujosios Ūtos girininkija). Vidutinis girininkijos plotas yra 2,5 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 351 kvartalus, o kvartalai - į 11234 taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas - 57,2 ha, taksacinio sklypo plotas - 1,8 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms ir pogrupiams: rezervatinių, I grupės miškų nėra, II grupės ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai miškai užima miškų teritorijos plotą - 12,6 % (2536,8 ha), III grupės apsauginiai miškai - 21,9 % (4404,1 ha) ir IV grupės ūkiniai miškai - 65,5 % (13139,8 ha) ploto.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 18926,3 ha (94,3 %), 5355,5 ha medynų yra kultūrinės kilmės, nuo bendro inventorizuoto ploto (įveisti sodinant 26,7 %). Neapaugusių miškų plotų yra 458,9 ha (2,3 %) miško žemės ploto, iš jų 293,9 ha kirtavietės, 60,1 ha - miško aikštės, ir 52,6 ha - žuvusių medynų. Ne miško žemės yra 191,8 ha (1,0 % nuo bendro ploto), iš jų pelkių 45,3 ha, trasų (platesnių nei 10 m) 50,2 ha.

Bendras medynų tūris yra 5,508 mln. m³. Vidutinis medynų tūris hektare - 291 m³, brandžių medynų - 369 m³, vidutinis tūrio prieaugis sudaro 7,97 m³. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,76, vidutinis visų medynų amžius - 60 metai.

Vyrauja spygliuočių medynai - pušynai sudaro 40,6 %, eglynai 25,3 % ploto. Tarp minkštųjų lapuočių vyrauja beržynai 13,5 %, juodalksnynai - 10,0 %, drebulynai - 3,8 % ploto. Kietieji lapuočiai, ąžuolas - 4,0 %, uosis - 0,1 % nuo visų medyno ploto.

Medynai III ir IV grupės miškuose pagal brandumo grupes: jaunuolynai užima 32 % (5314,4 ha), pusamžiai - 36 % (5836,7 ha), pribreštantys - 11 % (1878,5 ha) ir brandūs - 21 % (3490,2 ha) ploto.

Vyrauja normalaus drėgnumo (32,7 %) derlingos augavietės. Užmirkusios ir pelkinės augavietės užima 8,8 %, iš jų nusaustos apie 40,9 % plote.

VĮ Prienų miškų urėdijos teritorijoje yra Nemuno kilpų ir Aukštadvario regioniniai parkai, trys valstybiniai draustiniai: Alšios hidrografinis, Ažuolų botaninis, ir Rūdgirių telmologinis draustiniai, Meškapielio girininkijoje yra paprastosios pušies genetinis draustinis (150 ha) ir Balbieriškio girininkijoje yra europinio maumedžio genetinis draustinis (3,3 ha). Taip pat VĮ Prienų miškų urėdijos teritorijoje yra biologinę įvairovę saugančios „Natura 2000“ teritorijos - viena paukščių apsaugai svarbi teritorija (PAST) Balbieriškio miškas ir vienuolika vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST).

VĮ Prienų miškų urėdijoje valstybės saugomose teritorijose valstybinės reikšmės miškai sudaro 10,91 tūkst. ha (54,3 % nuo bendro VĮ Prienų miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų ploto). „Natura 2000“ teritorijose valstybinės reikšmės miškų yra (PAST) 2630,3 ha, o (BAST) -1029,5 ha. Šios teritorijos vietomis persidengia, todėl jų bendras plotas yra mažesnis.

MIŠKO ŪKINĖS VEIKOS 2004-2013 METAIS ANALIZĖ

Miškotvarkos projekte pateikta 2004 m. suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2004-2013 metams ir jų įvykdymo analizė bei įvertinimas. Valstybinių miškų plotas keitėsi, todėl ilgesnio laikotarpio analizei naudotas sąlyginis dydis, daugiau dėmesio skirta paskutinio vykmečio (2004–2013) duomenų analizei, ją atliekant 20080,7 ha miško žemės plote. Išvados suformuluotos atlikus valstybinės reikšmės miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus VĮ Prienų miškų urėdijos teritorijos administruojamus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Miško plotų kaita. VĮ Prienų miškų urėdijos bendras plotas nuo 1989 metų miškotvarkos iki 2013 m. padidėjo apie 1747. ha, tai lėmė buvusių kolūkinių ir kitų miškų prijungimas prie VĮ Prienų miškų urėdijos plotų. Valstybinės reikšmės miškų plotas tapo 20081 ha. 194 ha mažesnis negu 1989 m. Lyginant 2004 m. duomenis su paskutinės miškotvarkos medžiaga, 463 ha padidėjo valstybinės reikšmės miško žemės plotas, medynų plotas - 56 ha. Tai lėmė, kad dalis pelkių įtaksuota medynais - 11 ha ir apie 30 ha dirbamų žemių buvo apželdintos mišku, be to 15 ha kitų ne miško žemių tapo medynais.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Spygliuočių medynų plotas 2004-2013 m. padidėjo 19 ha, bet pušynų sumažėjo 140 ha, o eglynų padidėjo 159 ha. Dėl plynų kirtaviečių atkūrimo egle ir po didesnių apimčių neplynų kirtimų, po kurių dažniausiai susiformuoja eglynai, padidėjo eglynų plotai. Pušynų plotai sumažėjo dėl didelių apimčių atvejinių kirtimų, po kuriu atsikūrė eglynai ir dalyje jaunuolynų dėl rūšių kaitos vyrauti pradėjo kitų rūšių medynai. Pasikeitus atkūrimo nuostatams padidėjo plotų atkurtų savaiminiu žėlimu, ko pasėkoje padidėjo minkštųjų lapuočių plotai, kurie anksčiau būtų atkuriami spygliuočiais. Ažuolynų plotai padidėjo - 45 ha dėka kirtaviečių atkurtų ažuolu. Uosynuose, dėl šaknų ligų ir vykdytų sanitarinių kirtimų vyraujančiomis medžių rūšimis tapo kitos medžių rūšys, daugiausia minkštieji lapuočiai, todėl uosynų sumažėjo 43 ha. Dėl prieš tai paminėtų priežasčių beržynų plotas padidėjo 19 ha ir dėl savaiminio žėlimo minkštaisiais lapuočiais, susiformavusiose plynuose, pasikeitus miško atkūrimo ir įveisimo nuostatams dėl tikslinių medžių rūšių. Juodalksnynų padidėjo 3 ha. Drebulynų plotas sumažėjo 49 ha, nes dalyje kirtaviečių buvo atkurtas ažuolas ir eglė, o vykdant ugdymo ir atvejinius kirtimus drebulę keitė kitos medžių rūšys. Baltalksnynų plotas padidėjo 15 ha.

Miško kirtimų analizė. Visais laikotarpiais miško naudojimas buvo intensyvus. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto iškirsta likvidinio tūrio: 1989 - 2,6 m³, 2004 - 4,6 m³ (buvo suprojektuota 4,6 m³) 2013 m. - 4,7 m³ (projektuojama). Kertant nevisą bendrąją prieaugį, vyksta tolygus medienos tūrio kaupimas, ypač II ir III grupės miškuose, apie 24,5 tūkst. m³ medienos.

Faktiškai šio projekto galiojimo laikotarpiu vidutiniškai buvo iškertama po 85,2 tūkst. m likvidinės medienos (įvykdytas - 98,4 %). Tokį projektinės normos neatlikimą lėmė 2010 metų škvalo padariniai. Tarpiniais kirtimais buvo iškirstas 37,4 tūkst. m³. likvidinės medienos.

Pagrindinių kirtimų metinė apimtis, buvo suprojektuota 221 ha ir 56,8 tūkst. m³. Vidutiniškai per metus iškirsta 237,7 ha. ir 47,6 tūkst. m³. Pagrindinių kirtimų norma iškirsta didesnė pagal plotą 7,6 %, o pagal tūrį nedakirsta 16,2 %. Tokius rezultatus lėmė padidėjusios apimtys neplynų kirtimų ir 2010 m. škvalo padariniai, bei prasidėję eglynų džiūvimai, dėl to padidėjo sanitarinių kirtimų apimtis net 130 %. Dėl šių priežasčių sumažėjo pagrindiniais kirtimais iškertamas medienos tūris iš kertamo ploto. Praėjusiam vykmetyje kasmet ugdomaisiais kirtimais kirsta vidutiniškai 512 ha projektuota 2004-2013 m. kirsti 467 ha. Projektuota apimtis buvo įvykdyta 109,6 % pagal plotą ir 115,8 % pagal tūrį. Atskirai pagal ugdomųjų kirtimų rūšis, lyginant su projektuotu pagal plotą, einamųjų kirtimų įvykdyta 138,4 %, retinimo kirtimų -100 %, jaunuolynų ugdymo kirtimų metinė apimtis buvo įvykdyta 99 %.

Medynų struktūra. Esama medynų amžiaus struktūra III-IV miškų grupių medynuose nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. Pušynuose jaunuolynai sudaro 15,7 %, kai eglynuose 48,4 %, beržynų jaunuolynų yra 64,2 %, o juodalksnynų - 47,8 %. Brandžių medynų plotas III ir IV miškų grupių miškuose per vykmetį sumažėjo (III- 105 ha, IV- 47 ha), pabręstančių medynų plotas III miškų grupės miškuose padidėjo 11 ha, o IV miškų grupės miškuose pabręstančių medynų sumažėjo 94 ha. Medynų tūriai viename hektare III ir IV miškų grupės miškuose padidėjo, atitinkamai 36 m³ ir 58 m³.

Medynų tūrio kaita. Brandžių medynų tūris, kaip vienas iš svarbesnių miškininkystės darbų kokybės rodiklių, didėjo Brandžių medynų tūriai viename hektare, III - IV miškų grupėse, vidutiniškai padidėjo 55 m³, labiausiai tūriai padidėjo - P - 81 m³, E - 42 m³, J - 72 m³, Sb - 86 m³, D - 57 m³, o sumažėjo tūriai tik Bt - 126 m³.

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2004-2013) plynai iškirsta 1847 ha medynų. Želdinta 69,8 % kirtaviečių, savaimė atželė 14,7 %, dar neatkurtos kirtavietės užima 15,5 % ploto. Per vykmetį valstybinės reikšmės miškuose įveista 1579 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai užima 70,1 %, patenkinami - 28 %, blogi - tik 1,5%. Žuvę želdiniai 0,4 % iš jų neatkurti 1,2 ha, likęs plotas tapo savaiminių medžių rūšių jaunuolynais, su kultūrinės kilmės rūšimis sudėtyje. Želdintos rūšys vyrauja 96,4 % plote. Sklypų, kuriuose vyrautų atžėlusios lapuočių rūšys yra tik 1,3 %. Po laja likusių želdinių yra 1,6 % ir polajinių želdinių tik 0,3 ha. Tai rodo, kad VĮ Prienų miškų urėdija pakankamai gerai atlieka želdinių priežiūros darbus. Sklypuose kur vyrauja savaiminės medžių rūšys yra visos galimybės ugdymo kirtimais pagerinti jaunuolynų rūšinę sudėtį Želdinimo darbų kokybė, palyginus su ankstesniu vykmečiu, aiškiai pagerėjusi paliktose želti vyrauja atželimas juodalksniais 65,8 %, beržais 15,4 %, drebulėmis 10,7 %, spygliuočiais 7,7 %. Atželę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais formuojami tikslinių medžių rūšių medynai.

Miško rekreacija. Gerinant poilsavimo sąlygas miškuose VĮ Prienų miškų urėdijos pastangomis įrengta per 14 įvairios paskirties rekreacijos objektų (1 stovyklavietė, 1 apžvalgos aikštelė, 5 poilsaviečių, 1 atokvėpio vietų, 5 pėsčiųjų rekreaciniai takai ir 2 kiti objektai.). Objektus visuomenė intensyviai naudoja, todėl dalis jų susidėvėję, reikalauja priežiūros ir remonto. Geriausiai rekreacinė infrastruktūra išvystyta Birštono girininkijoje.

Priešgaisrinė apsauga. VĮ Prienų miškų urėdijos teritorijoje visų inventorizuotų miškų pirmos degamumo klasės yra 28 %. valstybinės reikšmės miškuose pavojus kilti gaisrams truputį didesnis - 34 % pirmos degamumo klasės miškų, antros - 34 % ir trečios - 32 %. Nors dedama daug pastangų

gaisrų stebėjimo, profilaktinėms ir priešgaisrinės saugos priemonėms, per vykmetį kilo 18 (valstybinės reikšmės miškuose 6) gaisrai, gaisru apimtas plotas - 20,02 ha (valstybiniuose miškuose - 16,22 ha). VĮ Prienų miškų urėdijoje 2003 m. įdiegta gaisrų stebėjimo videosistema neautomatinė, parengta pagal urėdijos specialistų individualų projektą. Ją sudaro 3 video kameros bokštuose, valdomos rankiniu būdu, bet yra posūkio mechaninė pavara nuolat sukanti visas kameras 360 laipsnių. Vaizdas internetiniu ryšiu perduodamas į monitorių, esantį budėtojo patalpoje, urėdijos administraciniame pastate. Kameros rodo realų vaizdą ir azimutą.

Miškų sanitarinė būklė. VĮ Prienų miškų urėdijoje ji gana gera, nors po 2010 m. škvalo buvo išversta daug medynų, išlaužyta medžių. Dėl to susidarė palankios sąlygos atsirasti medynų kenkėjams. Laiku likvidavus vėjavartas bei pradėjusius džiūti eglynus, VĮ Prienų miškų urėdijoje 2013 m. pabaigoje liko tik 21 ha pažeistų plotų. Dėl gaisrų padarytų pažeidimų žuvo 3,0 ha miško. Didelių ligų židinių ar kenkėjų invazijų 2013 metais praktiškai neliko.

Medžioklėtvarka. Medžioklės ūkio rodikliai vertinami prieštaringai, ypač už ilgesnį laikotarpį. Elninių žvėrių gausa 2013 m. taip pat daug viršija leistiną teritorijos talpą (2,3 karto). Valstybinės reikšmės miškuose elniniai žvėrys nukandžioja pušų, eglėlių ūglius. I ir II amžiaus klasių medynų plotas, kuriame šis pažeidimas labiausiai tikėtinas, sudaro 54,9 ha. Daugiausia nukandžiota pušies ir eglės ūglių. Paskutiniųjų metų pažeidimų nenustatyta. Briedžiai ir taurieji elniai žievę laupo dažniausiai III-V amžiaus klasės medynuose (pušynus I-II amžiaus klasės). Daugiausia pažeista eglės medynų - 74,4 ha plote. Jie sudaro 57,5 % nuo pažeidžiamų medynų ploto. Bendras pažeistas plotas valstybinės reikšmės miškuose - 129,3 ha. Daugiausia tai ankstesnio laikotarpio pažeidimai. VĮ Prienų miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose bebrai patvenkė 17 ha medynų, žuvę medynai - 41,8 ha. Medienos nuostoliai patvenktuose medynuose 181 m³.

Miškų sertifikavimas. VĮ Prienų miškų urėdijoje resertifikavimo darbai buvo atlikti 2014 m., sertifikatas įteiktas 2014 metų gegužės 5 dieną. Sertifikato numeris RA-FM/COC-000266. Miškų sertifikavimas - tai procesas, kurio metu miškų ūkinė veikla įvertinama pagal nustatytą standartų visumą. Sertifikavimo tikslas - siekti patvirtinti, kad VĮ Prienų miškų urėdijos miškai tvarkomi ir naudojami laikantis pasaulyje priimtų miškų išsaugojimo principų, ir gauti leidimą naudoti tarptautiniu mastu pripažintą atsakingo miškų tvarkymo FSC® prekinį ženklą.

VĮ Prienų miškų urėdija gavo sertifikatą, patvirtinantį, jog VĮ Prienų miškų urėdijos administruojami miškai yra gerai tvarkomi ir tinkamai naudojamas produkcijos šaltinis, kur miško naudojimo būdai atitinka griežtus aplinkosauginius ir socialinius - ekonominius reikalavimus, atitinkančius FSC principus ir kriterijus.

2019 m. gegužės 4 dieną reikės atlikti VĮ Prienų miškų urėdijos resertifikavimą, kuris privalomas kas 5 metus.

Miškų sertifikavimas tai - garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus - išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas. Pagal miškų tvarumo rodiklius VĮ miškų urėdijos miškai yra našūs, stabilios būklės, vyrauja savaiminiai, mišrūs medynai, gausu biologinės įvairovės elementų.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS

Miško kirtimai. Pagrindinių miško kirtimų apimtis apskaičiuota vadovaujantis Pagrindinių miško

kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos nustatymo“. Kirtimai išdėstyti teritorijoje vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“. Pagrindinių kirtimų projektas parengtas pirmam penkmečiui, po to, aktualizavus duomenų bazę, kirtimai bus suprojektuoti kitam penkmečiui.

Ugdymo kirtimų būtinumas nustatytas miško sklypams pagal miškininkystės reikalavimus. Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal medynuose (pradedant nuo 45 metų amžiaus) natūraliai iškretančios medyno tūrio dalies procentą ir koreguojant kirtimo normą pagal miškotvarkos metu nustatytą sausulių ir virtuolių kieki.

Metinis medienos naudojimas sudaro 88,9 tūkst. m³ likvidinės medienos. Pagrindiniams kirtimams tenka 71 %, tarpiniams kirtimams - 29 % iš to ploto ugdomiesiems kirtimams - 17 % bendro ploto.

II miškų grupės miškuose pagrindiniai miško kirtimai bus vykdomi tik neplynais kirtimais. Neplyni kirtimai sudarys 33,3 % ploto III miškų grupės miškuose ir 16,5 % IV miškų grupės miškuose. Pirmame penkmetyje plynais kirtimais metais projektuojama iškirsti 959,7 ha, iš jų 88,7 % ploto IV grupės ūkiniuose miškuose.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	Tūris, tūkst. m ³		likvidinio tūrio % nuo	likvidinis tūris, tūkst. m ³ pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis	bendro tūrio	II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	211	78,3	62,9	81	0,5	6,4	56,0
Ugdymo kirtimai	579	24,1	15,4	64	2,1	4,6	8,7
Sanitariniai kirtimai	-	10,3	8,2	80	1,3	1,9	5,0
Kiti kirtimai	-	3,4	2,4	71	0,2	0,6	1,6
Iš viso	790	116,1	88,9	77	4,10	13,5	71,3

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 6,1 m³ bendro tūrio arba 4,7 m³ likvidinės medienos tūrio (iš jų pagrindiniais kirtimais 3,3 m³/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio pagrindiniais kirtimais iškertama: II - 0,2 III - 1,5 ir IV - 4,5 m³/ha. Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis - 7,97 m³/ha. II miškų grupės miškuose per vykmetį projektuojama vidutiniškai iškirsti 27 %, III - 50 %, IV - 97 % bendrojo tūrio prieaugio. Medienos naudojimo procentas nuo viso medienos tūrio - 2,1 %. Kasmet miško kirtimai bus vykdomi 4,2 % visų medynų ploto.

Potencialiai galimi metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai. Ekologiniu požiūriu ne visi potencialūs energetinės medienos ištekliai kirtimuose gali būti panaudoti nepažeidžiant miško

ekosistemos. Realus, galimas paimti iš miško kelmų, šakų ir plonų stiebų kiekis nustatomas atsižvelgiant į augavietes. Neturtingose augavietėse, siekiant išsaugoti natūralų jų derlingumą, o užmirkusiuose - siekiant kirtimų metu mažiausiai sužaloti dirvožemį, dalis šakų ir plonų stiebų yra paliekami kirtimo vietoje. Energetinės medienos metiniai ištekliai kertamame plote VĮ Prienų miškų urėdijoje iš viso sudaro 24034 m³, iš jų: jaunuolynų ugdymuose - 2995 m³, retinimuose ir einamuosiuose kirtimuose - 4210 m³ ir iš pagrindinių kirtimų - 16829 m³. Kirtimo atliekos sudarys apie 27 % nuo suprojektuoto kirsti likvidinio tūrio. Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 43 %, malkos - 27,8 %, sausuoliai - 10 %, smulkūs stiebai - 12,5 % ir stiebų viršūnės 6,7 %. Kadangi kelmus panaudoti bus galima tik ateityje, pagrindinę biomasę sudarys šakos ir malkos.

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 458,4 ha inventorizuotų neapaugusių mišku plotų (kirtavietės, aikštės, žuvę medynai ir žemė miškui įveisti.) ir 959,7 ha suprojektuotų 2015–2019 metams plynų kirtimų. Iš viso 1418,1 ha. želdinti numatoma apie 62 %, paliekama želti -38 % ploto. Pagal želdomas medžių rūšis apie 82 % sudarys mišrūs želdiniai. Metinė miško želdinimo apimtis pirmajam penkmečiui 125 ha (bendra atkūrimo metinė apimtis - 203 ha). Čia taip pat įvertinta miškingumo didinimo programa, pagal Nacionalinės miškų ūkio sektoriaus plėtros programą, patvirtintą 2012 m. gegužės 23 d. LRV nutarimu Nr. 560. Gryni ažuolo ir mišrūs želdinai su ažuolais sudarys apie 30 % viso želdomo ploto.

Miško selekcija ir sėklininkystė. VĮ Prienų miškų urėdijoje yra du genetiniai draustiniai: pušies (150 ha) ir maumedžio (3,3 ha). Miško sėklinės plantacijos yra keturios, maumedžio sėklinės plantacijos trys jų bendras plotas 12,1 ha (atskirai 6 ha, 2,6 ha, 3,5 ha) ir viena ažuolo sėklinė plantacija 6,2 ha ploto. Sėklinių medynų yra 9 vienetai, jų plotas - 196,2 ha. Pušies sėklinių medynų yra 54,0 ha, eglės sėklinių medynų - 13,4 ha ir 2 ažuolo sėkliniai medynai - 118 ha. Apskaičiuotas sodmenų poreikis metams (apie 551 tūkst. vnt.).

Miško apsauga. Apskaičiuota sanitarinių kirtimų apimtis (8,2 tūkst.m likvidinės medienos per metus). Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (2007, Nr. 42-1596), rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio miškų tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis. Pirmos degumo klasės miškų yra 34 %, antros degumo klasės - 34 % ir trečios - 28 % ploto. Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas 210 km. ir 10 km įrengti naujų mineralizuotų juostų, parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Medžioklės plotai suskirstyti medžioklės plotų vienetais. Atsižvelgiant į elninių žvėrių gyvenamosios teritorijos rajonavimo principus, miškingumo procentą ir miškų masyvų išsidėstymą, tikslinė elninių žvėrių rūšis yra taurasis elnias, šalutinė stirna, o nepageidaujama briedis. Apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius - 352 sąlyginiai elniai (12 briedžiai ir 258 elniai, stirnos - 280). Leistina šernų banda - 375 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis (97,8 t). Rekomenduojama 29,7ha pašarinių laukelių ir biotechninių priemonių (597 vnt.) ir želdinių apsaugos priemonės (naudoti apie 176,8 ha plote).

Miškų sausinimas. Miškų sausinimas ateinančiam vykmečiui pagal techninius projektus nenumatytas. Tikslingos sausinti žemės užima apie 105 ha arba 34 % viso nenusausinto hidromelioracinio fondo. Tinkamiausia sausinti taikant vietinės melioracijos būdus.0

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. VĮ Prienų miškų urėdijos teritorijoje rekreacinių miškų pogrupiams priskirta 1143,5 ha miškų (5,7 % viso miškų ploto). Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, parkų rekreacinės zonos miškai, miestų miškai. VĮ Prienų miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems valstybinės reikšmės miškams parengtas rekreacinio sutvarkymo projektas. Įrengti 14 rekreacijos objektai (10 vnt. yra regioniniuose parkuose), kurių dalį numatyta atnaujinti (6). Rekomenduojami įrengti nauji rekreacijos objektai: 27 poilsiavietės, atokvėpio vietos, stovyklavietės, transporto stovėjimo aikštelės, pažintiniai takai. Rekreacinei miškų vertei padidinti buvo projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (130,7 ha).

Gamtosauginių priemonių planas. Jį sudaro aiškinamasis raštas ir žemėlapis M1:50 000, girininkijoms M1:20 000. Jame aprašytos saugomos teritorijos, gamtos ir kultūros paveldo objektai, Raudonosios knygos augalų radavietės, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pušynai, augantys Pa ir Pb augavietėse, natūralios miško pelkės (neapaugusios medynais), mažos miško aikštelės ir laukymės, miško sklypai su pavieniais bioįvairovės medžiais ar senmedžiais. Pateiktas visas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatakslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Esant dabartiniam išlaidų lygiui bei palankioms medienos kainų tendencijoms, VĮ miškų urėdija planuojamu laikotarpiu galėtų dirbti pelningai, bendrasis pelningumas siektų 9,7 %.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes.